

Wartość przedmiotu zaskarżenia w przypadku wielości powodów

19.3.2026 - | Sąd Najwyższy

Postanowieniem z 27 lutego 2026 r. Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną pozwanego w sprawie o zapłatę z powództwa dwóch osób fizycznych, uznając skargę za niedopuszczalną z powodu niespełnienia wymagania minimalnego, wynoszącego 50 000 zł, progu wartości przedmiotu sporu wynikającego z art. 3982 § 1 zd. 2 k.p.c.

Powodowie byli – na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej – właścicielami nieruchomości, z którą związane było dochodzone w tzw. sprawie lotniskowej odszkodowanie, o którym mowa w art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W pozwie wniesli oni o zasądzenie od pozwanego solidarnie na ich rzecz kwoty 90 261,15 zł. Sąd pierwszej instancji zasadniczo uwzględnił powództwo, jednakże bez orzeczenia o solidarności wierzycieli, a w pozostałym zakresie postępowanie umorzył; natomiast sąd drugiej instancji oddalił apelację pozwanego.

Oceniając dopuszczalność skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy zauważył, że w postępowaniu kasacyjnym możliwa jest samodzielna (odrębna od ustaleń sądów powszechnych) weryfikacja wartości przedmiotu zaskarżenia; na etapie oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej nie znajdują bowiem zastosowania art. 25 i 26 k.p.c. W ramach wspomnianej weryfikacji stwierdzono, że skoro w zakresie solidarności żądanie zapłaty świadczenia pieniężnego nie zostało uwzględnione, to wartość przedmiotu zaskarżenia należało obliczyć oddzielnie w stosunku do każdego z powodów. Na podstawie art. 379 § 1 zd. 1 k.c. doszło bowiem do podziału zasądzonej w sprawie kwoty pieniężnej na dwie odrębne wierzytelności, a ponieważ z okoliczności nie wynika nic innego, to zgodnie z art. 379 § 1 zd. 2 k.c. każdemu z powodów przysługuje indywidualnie roszczenie w tej samej wysokości, czyli, po zaokrągleniu do pełnego złotego, po 45 131 zł. Wartość ta nie przekracza wskazanego wyżej progu dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Mając na względzie liczne przypadki wnoszenia niedopuszczalnych skarg kasacyjnych w analogicznych układach procesowych, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia wyjaśnił również, jakie znaczenie ma w kontekście podzielności świadczenia precyzyjne ujęcie przez stronę powodową – żądań pozwu, a przez sądy – sentencji wyroków. W przypadkach, w których wierzytelność pieniężna jest składnikiem majątku wspólnego, z perspektywy dopuszczalności skargi kasacyjnej istotne jest to, czy należna kwota, po odpowiednim sformułowaniu żądania, została zasądzona „do majątku wspólnego” lub „do niepodzielnej ręki”. Wobec niewyodrębniania w tym majątku udziałów każdego ze współmałżonków, zasądzona w ten sposób kwota, mimo pieniężnego charakteru świadczenia, nie podlega bowiem podziałowi na podstawie art. 379 § 1 k.c. Podkreślono przy tym, że żądanie zasądzenia danej kwoty solidarnie na rzecz wierzycieli jest kategorialnie odmienne od żądania zapłaty do majątku wspólnego lub do niepodzielnej ręki. Niezasadność pierwszego z tych żądań nie rodzi zatem możliwości orzeczenia o drugim z nich, gdyż żadne z tych żądań nie zawiera się w drugim.

Postanowienie SN z dnia 27 lutego 2026 r. z uzasadnieniem (sygn. akt I CSK 150/25)

https://www.sn.pl/aktualnosci/SitePages/Komunikaty_o_sprawach.aspx?ItemID=1312&ListName=Komunikaty_o_sprawach